

MF9010 Introduksjonskurs for det medisinske ph.d.-programmet (INTRO I), våren 2016

UKE 10 2016	MANDAG 07.03.16 Lille auditorium Domus Medica	TIRSDAG 08.03.16 Lille auditorium Domus Medica	ONSDAG 09.03.16 Lille auditorium Domus Medica	TORSDAG 10.03.16 Nye auditorium 13 Domus Medica	FREDAG 11.03.16 Nye auditorium 13 Domus Medica		
0900-0945	Velkommen og introduksjon til kurset <i>Kåre Moen</i>	Vitenskapsteori I: Hva er vitenskapelig kunnskap? <i>Bjørn Hofmann</i>	Epidemiologi <i>Per Nafstad</i>	Biomedisin og bioinformatikk <i>Dag Undlien</i>	Statistikk <i>Odd Olai Aalen</i>		
1000-1045	Gruppearbeid 1	Vitenskapsteori I (forts) Hva er vitenskapelig kunnskap? <i>Bjørn Hofmann</i>	Epidemiologi (forts) <i>Per Nafstad</i>	Et kritisk blikk på valg av forskningsmetoder <i>Nina K Vøllestad</i>	Statistikk (forts) <i>Odd Olai Aalen</i>		
1100-1145	Hva er medisinsk og livsvitenskapelig forskning? <i>Ludvig Munthe</i>	Gruppearbeid 2	Oppsummering <i>Kåre Moen og Line Grønning-Wang</i>	Artikkelverksted - del 2	Statistikk (forts) <i>Odd Olai Aalen</i>		
1145-1230	<i>Lunsj</i>	<i>Lunsj</i>	<i>Lunsj</i>	<i>Lunsj</i>	<i>Lunsj</i>		
1230-1315	Kvalitative forskningsmetoder <i>Anne-Lise Middelthon</i>	Vitenskapsteori II: Forklaring og kausalitet - grunnlagsproblemer i <i>Bjørn Hofmann</i>	Workshop 2: Basale fag	Celle- og molekylærbiologi <i>Harald Alfred Stenmark</i>	Medisinsk historie/historisering <i>Christoph Gradmann</i>	Forskningsetikk inkl helseforskningsloven <i>Jan Helge Solbakk</i>	
1330-1415	Kvalitative forskningsmetoder (forts.) <i>Anne-Lise Middelthon</i>	Vitenskapsteori II (forts) <i>Bjørn Hofman</i>		Translasjonsforskning <i>Ian Mills</i>	Allmenmed. forskning <i>Anh Thi Tran</i> Ernæring <i>Kjetil Retterstøl</i>	Forskningsetikk (forts) <i>Jan Helge Solbakk</i>	
1430-1515	Workshop 1: Helse og samfunn	Samfunnsmedisin <i>Øivind Larsen</i> Global helse <i>Viva Combs Thorsen</i>	Medisinske forskningsmetoder <i>Magne Nylenna</i>	Workshop 3: Klimiske fag	Stamceller og fremtidens medisin <i>Jan Brinchmann</i>	Medisinsk forskning <i>Hanne Løvdal Gulseth</i> Kirurgisk forskning <i>Jøran Hjelmæsæth</i>	Vitenskapsetikk <i>Jan Helge Solbakk</i>
1530-1615		Minoritetshelse <i>Anne Karen Jenum</i> Helseøkonomi <i>Tor Iversen</i>	Medisinske forskningsmetoder (forts) <i>Magne Nylenna</i>		Artikkelverksted - del 1 <i>Intro ved Kåre/Line</i>	Psykologisk forskning <i>Deborah Reas</i> Psykiatrisk forskning <i>TBA</i>	Oppsummering & intro til kursoppgave <i>Kåre Moen og Line Grønning-Wang</i>

Kort om kursets intensjon

Intro I-kursets intensjon er å kunne gi innføring i vitenskapsteori, etikk og vitenskapstradisjoner med vekt på tverrfaglige vinklinger.

Medisinsk forskning utvikles i en retning hvor mange fag integreres og sammen blir kunnskaps- og premissleverandører. Det er dermed i økende grad samarbeid og integrasjon på tvers av klassiske faglinjer med det formål å skape nye kunnskapsområder og åpne for nye anvendelser. Utviklingen kalles ofte konvergens. For å eksemplifisere denne trenden har vi valgt et problemkompleks som illustreres i løpet av kurset: overvektsproblematikk og assosiert sykelighet. Kurset er ikke et kurs om overvekt, men overvektsproblematikk benyttes som et eksempel på et forskningstema med tverrfaglig interesse:

For å hankses med et problemkompleks som overvekt kreves samarbeid på tvers av fagområder, nye metoder og verktøy inkludert randomiserte studier, kommunale initiativ, fysisk aktivitet og samarbeid med frivillige organisasjoner. Forebygging innebærer forbedrede aktivitetstilbud, økt fokus i skoler og offentligheten, i tillegg til fokus på ernæringskunnskap, statlige kampanjer, innovasjon og markedsføring av helsetjenelige produkter og evne til politiske beslutninger. Kurset gir en innføring i mangfold av grunnleggende vitenskapelige perspektiver og ferdigheter som er nødvendig for å møte dette problemkomplekset. Det faglige innholdet inkluderer forskning på etiske og vitenskapsteoretiske spørsmål, epidemiologi, men også rent medisinske problemstillinger og konsekvenser av overvekt. I tillegg kommer genetiske studier, basalfagsstudier, cellefysiologi og patofysiologi, og studier i forsøksdyr. Deltagerne vil delta i gruppefora for å belyse problemkomplekset fra sitt eget ståsted.

Kort om kursets oppbygning

Ukeskurset Intro I består av forelesninger, workshops, gruppearbeid, og et «artikkelverksted».

- **Beskrivelse av eget forskningsprosjekt:** Deltagerne skal på forhånd ha laget en beskrivelse om seg selv og eget forskningsprosjekt. Denne beskrivelsen benyttes aktivt av foreleserne som eksempler, f.eks. i forelesningen «Hva er medisinsk forskning».
- **Workshops:** Kurset har tre workshops som gir introduksjon til forskning i forskjellige medisinske disipliner med fokus på forskningsmetoder og med eksempler fra forelesernes egen forskning.
- **Gruppearbeid:** Kurset har to gruppearbeid som er knyttet til kursets problemkompleks (overvekt), foregående forelesninger, og diskusjon rundt tematiske områder.
- **Artikkelverksted:** Deltagerne skal på forhånd ha lastet opp en artikkel (pdf) som hun/han har funnet på pubmed, for presentasjon i gruppearbeidet på torsdag. Artikkelen skal utgå fra deltagerens egen forskningstradisjon og omhandle overvektsproblematikk. Artikkelen presenteres og diskuteres i gruppearbeidet med et kritisk blikk på vitenskapelig metode og kontroller.

Kursprøve (eksamen)

Kursprøven har 3 oppgaver, og alle må besvares.

Kursprøven skal besvares og innleveres individuelt, men vi oppfordrer til diskusjon med medkandidater og egen veileder.

Alle oppgavene forutsetter at det benyttes kilder (fra kurspensum, fra annen litteratur, og fra forelesninger), og det er viktig at den henvises korrekt til disse i oppgavene. (For inntak til kildebruk og referanser, se for eksempel <http://www.ub.uio.no/skrive-referere/> og <http://sokogskriv.no/kildebruk-og-referanser/>).

Benytt skrifttypen Times New Roman og 12 punkts skriftstørrelse i besvarelsen.

Kursprøven lastes opp som ett dokument i Fronter senest 2 uker etter kursslutt.

Oppgave 1

Med utgangspunkt i gruppearbeid 1 (mandag) og senere forelesninger på kurset: diskuter hvordan man kan forske på overvekt/fedme fra ulike forskningsperspektiver (maksimum 2 sider).

Oppgave 2

Skriv en oppsummering av artikkelen du har valgt til Artikkelverkstedet. Oppsummeringen skal inneholde en kort beskrivelse av målet med studien, metode(r), resultat, konklusjon. Sammenfatt styrker og svakheter ved studien og vurder om metode, resultater og konklusjon er relevant med hensyn til målet med studien og bakgrunn i feltet (maksimum 1 side).

Oppgave 3

Skriv et kort refleksjonsnotat over ett av følgende temaer (minimum 2 sider, maksimum 4 sider):

- Ethiske utfordringer i medisinsk forskning.
- Konvergens i livsvitenskap og medisinsk forskning. Muligheter og utfordringer.
- Kausalitet i medisinsk forskning.

Bruk gjerne egen forskning, forskning på overvekt, eller et annet emne som eksempel. Inkluder perspektiver som har vært presentert på kurset.

Kurslitteratur

Anbefalt kurslitteratur:

Laake P., H.B. Benestad and B.R. Olsen:

Research in Medical and Biological Sciences - From Planning and Preparation to Grant Application and Publication (2nd Edition).

Amsterdam (2015): Elsevier Science Publishing Co Inc.

Also available online in pdf version: <http://www.sciencedirect.com/science/book/9780127999432>

Annen kurslitteratur:

Biomedical laboratory research

Haakon B. Benestad & Jens-Gustav Iversen: [An introduction to biomedical laboratory research, 1999](#)

Theory of science, research ethics and science ethics:

Hofmann, Bjørn; Holm, Søren; Iversen, Jens Gustav Heber. Philosophy of Science. In: Research Methodology in the Medical and Biological Sciences. London: Elsevier 2007. ISBN 978-0-12-373874-5. p. 1-32

Holm, Søren. Ethics and Scientific Conduct. In: P Laake, HB Benestad and B Olsen: Research Methodology in the Medical and Biological Sciences. London: Elsevier 2007. ISBN 978-0-12-373874-5. p. 33-52.

Iversen BG, Hofmann B, Aavitsland P. [Questions on causality and responsibility arising from an outbreak of Pseudomonas aeruginosa infections in Norway. Emerging Themes in Epidemiology 2008; 5: 22. doi:10.1186/1742-7622-5-22](#)

Hofmann, B. That's not science! The role of moral philosophy in the science/non-science divide. Theor Med Bioeth. 2007;28(3):243-56.

Hofmann B, Holm S, Myhr AI: [Scientific dishonesty—a nationwide survey of doctoral students in Norway. BMC Medical Ethics 2013 14:3.](#)